

ที่ กษ ๐๓๐๗/๕๕๗

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.
จำนวน ๒ ฉบับ ๓ ทางน้ำ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๘๑๔๑ ลงวันที่
๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ จำนวน ๑๑๐ ชุด
๓. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๑๘๐๗ ลงวันที่
๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๑๑๐ ชุด
๔. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรี (ประกอบด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด
บันทึกหลักการและเหตุผล ร่างกฎกระทรวงและแผนที่ท้ายกฎกระทรวงที่สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว) จำนวน ๑๑๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน
เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. จำนวน ๒ ฉบับ ๓ ทางน้ำ ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการชลประทานบางมด
เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. จำนวน ๒ ทางน้ำ ได้แก่

๑.๑. คลองซอย ๑ ซ้าย ของแม่น้ำน้อย - แม่น้ำผักไห่

๑.๒. คลองซอย ๒ ซ้าย ของแม่น้ำน้อย - แม่น้ำผักไห่

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้าย
เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่
กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้ง
เป็นไปตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ
ในด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี
(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว
เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทานได้เสนอเรื่องขอออกกฎกระทรวง
ทั้งสองฉบับ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน จากผู้ใช้น้ำเพื่อกิจการโรงงาน การประปา

/หรือกิจการ...

หรือกิจการอื่นในหรือนอกเขตชลประทาน เพื่อรองรับในการอนุญาตใช้น้ำ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๓ และวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๖ และส่งร่างกฎกระทรวงทั้งสองฉบับดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงทั้งสองฉบับดังกล่าวแล้ว และกรมชลประทานได้ยืนยันความถูกต้องในร่างกฎกระทรวงทั้งสองฉบับดังกล่าวไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเรียบร้อยแล้ว

ต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๓๘๑๔๑ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๓๑๘๐๗ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ แจ้งว่า บัดนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงทั้งสองฉบับดังกล่าวเสร็จแล้ว มีการแก้ไขเล็กน้อย (ตามแบบการร่างกฎหมาย) โดยร่างกฎกระทรวงในเรื่องนี้เป็นเรื่องที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งหากประสงค์จะเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี ขอให้ให้นำร่างกฎกระทรวงเรื่องนี้เสนอขอความเห็นชอบจากรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับการบริหารราชการก่อนส่งเรื่องไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อที่จะดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ในการจัดทำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี ขอให้โปรดดำเนินการให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รวดเร็วจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนองนโยบายของรัฐ ในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

๔. สำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ข้อเท็จจริง

๔.๑ การกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชลประทานนั้นจะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

๔.๒ โดยที่การใช้น้ำนอกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรวัดน้ำและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชลประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว

สำหรับปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำและพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

- ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๑ ซ้าย ของแม่น้ำน้อย - แม่น้ำผักไห่ มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ประมาณ ๑๕.๗๖๘ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีสำนักงานประปาหรือโรงงานอุตสาหกรรม ขออนุญาตใช้น้ำ มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภคและเกษตรกรรม ประมาณ ๔.๗๓๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๘,๙๖๑ ไร่

- ทางน้ำชลประทานคลองซอย ๒ ซ้าย ของแม่น้ำน้อย - แม่น้ำผักไห่ ปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ประมาณ ๖.๖๒๒ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีสำนักงานประปาหรือโรงงานอุตสาหกรรม ขออนุญาตใช้น้ำ มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภคและเกษตรกรรม ประมาณ ๔.๗๓๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๔,๘๑๐ ไร่

- ทางน้ำชลประทานคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้าย ปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ประมาณ ๔๖.๑๓๙ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีการประปาส่วนภูมิภาคสาขาแม่แตงขออนุญาตใช้น้ำ ประมาณ ๒๒๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภคและเกษตรกรรม ประมาณ ๓๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ไร่

๔.๓ การเรียกเก็บค่าชลประทานนั้นจะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

๔.๔ จากปริมาณการใช้น้ำในทางน้ำชลประทานทั้งสองแห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๘ (๑)

- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นควรนำร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. จำนวน ๒ ฉบับ ๓ ทางน้ำ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในร่างกฎกระทรวงดังกล่าว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทร. โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๒๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cplo_rid@rid.go.th